

locale de partid și de stat au acordat o atenție aparte acestui eveniment și excelenta desfășurare a lucrărilor, efectuarea excursiei de pe Dunăre în condiții optime etc., au dobândit elogiile participanților români și străini.

În sfârșit, chiar sesiunea din anul trecut, pe cit de bogată în comunicări și participări, pe atât de importantă în conținut, am dorit să fie o manifestare elevată și să constituie în succesiunea reuniunilor similare de până acum o verigă solidă, cu rezultate fructuoase pe cimpul cercetărilor și al problemelor în curs de rezolvare privind amenajarea și restaurarea altor monumente prețioase din Dobrogea — între care locul întâi îl ocupă marele Monument triumfal de la Adamclisi.

Aminteam mai sus că avem încă în activitatea noastră neajunsuri provocate de cauze obiective. Să amintim cîteva :

— n-am concentrat eforturile proprii și nici n-am insistat mai mult asupra colaborării cu D.M.I.A., pentru începerea numeroaselor lucrări de amenajare și restaurare de la Adamclisi și Histria. I.J.P. Constanța a acceptat să proiecteze, la comanda D.M.I.A. tot ceea ce este necesar pentru obiectivele din județ, dar pînă la această dată n-am inclus în planul lucrărilor pe anul viitor restaurarea termelor de la Tomis și amenajarea fazei portului local, din apropierea Edificiului roman cu mozaic ;

— afluxul tot mai mare de vizitatori pe litoral, și în special la Mangalia, unde au apărut în ultimii ani atîtea stațiuni balneare, impune cu necesitate realizarea unui alt muzeu, mai mare, mai modern și așezat pe baze științifice. Avem aprobarea foru-

rilor locale pentru amenajarea unui muzeu la complexul mormintului cu papirus, dar depinde numai de noi să accelerăm lucrările, în așa fel încît în cel mai scurt timp să asigurăm marelui public o unitate muzeală de ținută aleasă ;

— lucrările de protecție a monumentelor din Dobrogea — cetăți, valuri, așezări etc. — formează în continuare obiectul preocupărilor noastre, dar n-am mai susținut campania inițiată în urmă cu cîteva ani, de lămurire și de explicare, în mediul sătesc, a importanței lor. Să considerăm că începînd cu sfîrșitul anului trecut ne vom strădui să îndeplinim cu mai mult spor această sarcină veche.

Iată pe scurt cîteva din aspectele mai importante ale activității Muzeului de arheologie din Constanța, care reflectă nu numai sfîrșitul unei etape în munca noastră ci și inaugurarea alteia noi : aceea a marilor lucrări de restaurare ce vor fi susținute cu mai multă insistență în Dobrogea, împreună cu D.M.I.A. și Institutul de Arheologie, în următorii trei ani ai cincinalului.

Avem forțe suficiente, și de ordin uman și de ordin material. Depinde de noi să realizăm mai mult pe tărîmul antichităților — aceste atît de prețioase mărturii ale civilizațiilor apuse, cărora li se suprapun, pline de eleganță, tot ceea ce reprezintă mărturii ale civilizației și istoriei contemporane. Și unele și celelalte fac parte din ființa noastră, formează țelul activității noastre actuale și viitoare. Să le cinstim cu munca, pasiunea și inteligența noastră, așa cum au făcut-o eminenti înaintași ai arheologiei și muzeologiei dobrogene, ale căror nume ne vor însoți permanent eforturile.

Dr. Adrian RĂDULESCU

MUNCĂ ASIDUĂ, REZULTATE PE MĂSURA AȘTEPTĂRIILOR

Reuniunea științifică de lucru, ținută în ziua de 29 oct. 1972, la Complexul muzeal de științele naturii din Constanța, a dovedit o dată mai mult avîntul mișcării muzeistice din țara noastră, mai ales în ultimele două decenii.

Cu mîndrie îndreptățită amintea în cuvîntul său directorul acvariului constănțean data de 1 Mai 1958, dată cînd s-a deschis pentru public prima instituție care aborda probleme din domeniul științelor naturii în această parte a țării : *Acvariul*. Interesul și simpatia de care s-a bucurat această unitate în rîndul publicului vizitator este demonstrat de numărul crescînd de la an la an al acestora care i-au trecut pragul :

1963	332.770	vizitatori
1964	346.164	„
1965	357.145	„
1966	374.244	„
1967	373.460	„
1968	440.111	„
1969	547.953	„
1970	569.894	„
1971	631.548	„
1972	589.615	(numai primele 3 trimestre)

1958	192.319	vizitatori
1959	147.159	„
1960	231.230	„
1961	323.604	„
1962	367.600	„

realizîndu-se 11.000.000 lei încasări, în toți acești ani.

În cei 14 ani de activitate, porțile acvariului au fost în permanență deschise, deși de foarte multe ori greutățile tehnice ivite păreau de neînăl-

turat. Cu perseverența caracteristică oamenilor de știință, cu ingeniozitatea recunoscută a poporului român, cu tenacitatea celor îndrăgostiți de meseria pe care o îndeplinesc, au fost înlăturate toate piedicile și publicul a putut admira în voie multitudinea de forme și culori, precum și mișcările unduoase a speciilor din bazine. Rămân o taină a lucrătorilor de la această instituție nenumăratele nopți petrecute pe întinsul apelor alături de brigăzile de pescari, lupta necrutătoare cu valurile sau cu năvoadele pline, înepăturile dureroase ale unora dintre speciile capturate, precum și alte nenumărate greutăți de tot felul. Amabili, cu zîmbetul pe buze, sînt mereu prezenți printre acei care admiră speciile dinapoia geamurilor, dînd explicațiile de rigoare.

Dorința de a fi prezenți cu noutăți, de a oferi publicului autohton sau străin poposit pe litoralul românesc, instituții de știință și cultură unde să-și petreacă o parte din timpul lor liber, a condus pe organizatori spre noi forme și formule de prezentare. O expoziție itinerantă pe tema „*Originea vieții și omului*” a circulat pe tot litoralul, prezentînd prin desene, fotografii, grafice și mulaje, firul evolutiv al viețuitoarelor din cele mai vechi timpuri pînă în zilele noastre.

Pentru omul neinițiat în cunoașterea constelațiilor, la diverselor stele și mișcarea acestora, cupola *Planetariului*, datorită aparaturii ultra moderne cu care este înzestrată, le oferă privești unei nopți senine de vară, un cer spuzit cu milioane de stele. Ochiul versat al cercetătorului se descurcă prin acest labirint și cu ajutorul unei săgeți luminoase își dirijează privirea spre punctul luminos de pe bolta artificială.

Un an mai tîrziu se dă în folosință *Observatorul astronomic* popular, împreună cu o platformă de observații în aer liber, creînd posibilitatea de a se face observații directe asupra astrelor.

Din spațiul interplanetar omul este coborît din nou pe Pămînt pentru a admira salturile grațioase și joaca delfinilor dresați din cadrul *Delfinariului* sau alunecarea lină și grațioasă a păsărilor de apă din *Microdeltă*. Două mori de vînt, tipic dobrogene, creează mediul ambiant al parcului de la Soveja.

Cea mai nouă unitate, în vîrstă de numai cîteva luni, *Muzeul mării* prezintă lumea mărilor și oceanelor, adunînd în cele trei încăperi specii de nevertebrate și vertebrate de cele mai diverse forme și tipuri. O frumoasă colecție de alge ilustrează bogăția de necontestat a adîncurilor.

Preocupările colectivului științific de la *Complexul muzeal* nu s-au rezumat numai la latura expozițională, ci au fost îndreptate și spre latura de cercetare. În cadrul unor sesiuni, locale sau centrale, au fost comunicate 17 titluri, majoritatea fiind axate pe latura practică, cu implicații în economia națională. Sînt de reținut titluri ca „*Influența luminii și colorării plaselor de pescuit asupra rezultatelor pescuitului la specia Mugil cephalus și Trachurus trachurus*”; „*Metode de hrănire artificială a puietului de crap în primele stadii de dezvoltare, obținută în pepiniera piscicolă Ovidiu*”, „*Folosirea lui M.S.222 Sandoz în narcoza sturionilor*” etc.

Numeroase conferințe de popularizare a cunoștințelor cultural-științifice au purtat colectivul de muzeografi pe aproape toate meleagurile județului, Hirșova, Albești, Negru Vodă, Băneasa, Horia, Ion Corvin și altele sînt nume de comune și sate unde s-au abordat probleme despre Universul infinit, interpretat în lumina teoriei marxist-leniniste. După expunerile teoretice urmau filme cu caracter științific sau observații directe cu ajutorul unei lunete de 63 mm. Observațiile și discuțiile, cu ocazia unor fenomene astronomice mai deosebite — Cometa Bennett, eclipsele de lună și soare — au subliniat precizia previziunilor științifice, puterea omului de a le cunoaște dinainte cu exactitate.

Fără a se declara mulțumiți de ce au realizat pînă în prezent, dornici de a veni în permanență cu noutăți, planurile de perspectivă și sprijinul permanent al organelor de partid și de stat ne dau certitudinea că noul *acvariu* și *terariu* cu o capacitate mult mai mare, *piscina de foci*, *expoziția de cristalografie* (valorificînd bogata colecție de mineralogie existentă în depozit), *parcul de distrație al copiilor* etc., vor traduce în fapt dezideratele preconizate.

Vasile IACOB

VALORIFICAREA ARTEI POPULARE ȘI A FOLCLORULUI DIN ȚARA BÎRSEI

În cadrul „*Golocviilor brașovene*”, festivitate culturală devenită tradițională în viața orașului ardelean tumultuos și energic, Centrul județean de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă împreună cu Muzeul județean Brașov au organizat la Muzeul din Bran, la 21—22 octombrie 1972, o dezbatere pe tema „Per-

spective în valorificarea artei populare și folclorului în Țara Bîrsei”.

Ca o sugestivă punere în temă, participanților (dr. doc. Mihai Pop, directorul Institutului de etnografie și folclor, C. Catrina, vicepreședintele Comitetului județean de cultură și artă, T. Graur, Institutul de etnografie și folclor filiala Cluj,